

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U000002

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 01-01-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Костюкевич Ольга Миколаївна

2. Olga M. Kostyukevich

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Дата захисту: 20-02-2024

Спеціальність за освітою: Менеджмент

Місце роботи здобувача: Університет Григорія Сковороди в Переяславі

Код за ЄДРПОУ: 04543387

Місцезнаходження: вул. Сухомлинського, буд. 30, Переяслав, Переяслав-Хмельницький р-н., 08401, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ID 4300

Повне найменування юридичної особи: Університет Григорія Сковороди в Переяславі

Код за ЄДРПОУ: 04543387

Місцезнаходження: вул. Сухомлинського, буд. 30, Переяслав, Переяслав-Хмельницький р-н., 08401, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Університет Григорія Сковороди в Переяславі

Код за ЄДРПОУ: 04543387

Місцезнаходження: вул. Сухомлинського, буд. 30, Переяслав, Переяслав-Хмельницький р-н., 08401, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.35

Тема дисертації:

1. Тенденції вищої освіти країн світу, що розвиваються у XXI столітті
2. Trends in higher education in developing countries in the XXI century

Реферат:

1. Дисертаційне дослідження присвячено актуальній проблемі розвитку вищої освіти у світовому освітньому просторі, котрий орієнтований на відтворення кадрового потенціалу вищої школи, забезпечує якість підготовки майбутніх фахівців різних спеціальностей. На особливу увагу вітчизняних компаративістів заслуговують тенденції вищої освіти країн світу, що розвиваються у XXI столітті, оскільки ці держави мають значні економічні ресурси, подібні до України умови розвитку. Отже, потреба вивчення досвіду організації вищої освіти та тенденцій означених зарубіжних країн викликана необхідністю вдосконалення освітньої галузі й ґрунтовного вивчення перспективних ідей її модернізації. Мета дослідження полягає у системному науково-порівняльному аналізі тенденцій вищої освіти країн світу, що розвиваються у XXI столітті та визначенні можливостей використання прогресивних ідей досвіду цих держав у закладах вищої освіти України. Наукова новизна дослідження полягає в тому, що: п вперше на основі системного науково-

порівняльного аналізу розроблено порівняльну модель тенденцій вищої освіти країн, що розвиваються, та України в XXI ст. та визначено можливості використання прогресивних ідей досвіду цих країн у закладах вищої освіти України (спільні та відмінні риси країн, що розвиваються; тенденції вищої освіти України; перспективні ідеї для розвитку вищої освіти України); виявлено та охарактеризовано вплив соціально-економічних та політичних чинників на тенденції вищої освіти в країнах, що розвиваються (загальні (глобальні) чинники – поглиблення глобалізаційних та інтеграційних процесів та їх вплив на розвиток освітньої сфери; поява нових загроз і викликів для розвитку та виживання людства; перехід від індустріального суспільства до інформаційного; зростання ролі вищої освіти в суспільному розвитку; трансформація вищої освіти з елітарної в масову; відставання розвитку вищої освіти від розвитку соціально-економічних потреб; поява нових форм і видів освітніх послуг; недостатність системних аналітичних досліджень з проблем розвитку вищої освіти; специфічні чинники – перехід до реформування системи вищої освіти у своїй країні; процес інтеграції; необхідність вивчення та впровадження досвіду розвитку вищої освіти в розвинених демократичних країнах; необхідність інформатизації, гуманізації та гуманітаризації вищої освіти; необхідність демократизації вищої освіти та децентралізації управління нею; внутрішні чинники є характерні для конкретної країни); охарактеризовано особливості регулювання систем вищої освіти країн з порівняно зрілою структурою держави, нафтовидобувних та менш розвинених (Марокко, Філіппіни, Колумбія, Пакистан, Туніс, Перу, Венесуела, Саудівська Аравія, Об'єднанні Арабські Емірати, Афганістан, Бангладеш, Ірак, Ефіопія); досліджено тенденції системи освіти XXI століття в країнах, що знаходяться у стані війни та перспективи їх використання у системі вищої освіти України (Афганістан, Бангладеш, Ірак, Ефіопія); – уточнено поняттєво-категоріальний апарат дослідження («вища освіта» – багатовимірне поняття, яке включає всі види освіти, навчання або досліджень на рівні вище середнього, що надається університетами або іншими освітніми закладами, які затверджені як ЗВО компетентними органами державної влади; «тенденція» – загальний напрям розвитку, зовнішній прояв дослідницького процесу результат якого можна простежити лише з часом; «тенденційність» – упередженість або можливості тих чи інших подій розвиватися в даному напрямку; «трендвотчинг» – діяльність, спрямована на спостереження за новими трендами); – подальшого розвитку набули наукові уявлення про перспективні ідеї розвитку вищої освіти в Україні на основі аналізу спільних та відмінних тенденцій систем вищої освіти країн світу, що розвиваються у XXI столітті.

2. The dissertation research is devoted to the topical issue of higher education development in the global educational space, which is focused on the reproduction of the human resources of higher education, ensuring the quality of training of future specialists in various specialties. The trends in higher education in the developing countries of the world in the twenty-first century deserve special attention of domestic comparative scholars, since these countries have significant economic resources and similar development conditions to Ukraine. Thus, the need to study the experience of organizing higher education and trends in these foreign countries is caused by the need to improve the educational sector and to thoroughly study promising ideas for its modernization. The purpose of the study is to provide a systematic scientific and comparative analysis of the trends in higher education in the developing countries of the world in the twenty-first century and to identify opportunities for using the progressive ideas of the experience of these countries in higher education institutions of Ukraine. The scientific novelty of the study is that: □ for the first time, on the basis of a systematic scientific and comparative analysis, a comparative model of trends in higher education in developing countries and Ukraine in the XXI century has been developed and the possibilities of using progressive ideas of the experience of these countries in higher education institutions of Ukraine have been identified (common and distinctive features of developing countries; trends in higher education in Ukraine; promising ideas for the development of higher education in Ukraine); the influence of socio-economic and political factors on the trends of higher education in developing countries is identified and characterized (general (global) factors – deepening of globalization and integration processes and their impact on the development of the educational sphere; emergence of new threats and challenges for the development and survival of mankind; transition from an industrial society to an information society; increasing role of higher education in social development; transformation of higher education from elite to mass education;

lagging behind the development of higher education from the development of socio-economic; the peculiarities of regulation of higher education systems in countries with a relatively mature state structure, oil-producing and less developed (Morocco, Philippines, Colombia, Pakistan, Tunisia, Peru, Venezuela, Saudi Arabia, United Arab Emirates, Afghanistan, Bangladesh, Iraq, Ethiopia) are characterized; the trends of the education system of the XXI century in countries at war and the prospects for their use in the higher education system of Ukraine (Afghanistan, Bangladesh, Iraq, Ethiopia) were studied; the conceptual and categorical apparatus of the study was clarified («higher education» is a multidimensional concept that includes all types of education, training or research at the level above the average, provided by universities or other educational institutions approved as higher education institutions by the competent state authorities; «trend» is a general direction of development, the external manifestation of the research process, the result of which can be traced only over time; «tendency» is a bias or the possibility of certain events to develop in this direction; «trendwatching» is an activity of scientific ideas about promising ideas for the development of higher education in Ukraine have been further developed on the basis of the analysis of common and distinctive trends in the higher education systems of the developing countries of the world in the twenty-first century. The practical significance of the study is to determine the prospects for using the experience of developing countries in the higher education system of Ukraine. The practical results of the study are reflected in the monograph «Higher Education in Different Countries of the World». The research materials can be used in teaching the courses «Methods of Teaching Pedagogy», «Reforming and Modernizing the Education System of Ukraine», «Comparative Pedagogy», «History of Pedagogy», «Higher Education Pedagogy», for writing scientific papers, preparing textbooks, and manuals on higher education.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Розвиток сучасних інформаційних, комунікаційних технологій, робототехніки

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

1. Tkachuk M., Rebryna A., Rebryna A., Korzh-Usenko L., Kostiukevych O., Shablii T. The current state of distance education in Ukraine: problems and development. *International Journal of Computer Science and Network Security*. 2021. V. 21, Issue 10. P. 324-328.
2. Костюкевич О. Розвиток системи освіти в Афганістані у XXI столітті. *Scientia et societas*. зб. наук. праць. Вип. 2 / [ред. колегія: Коцур Н.І. (голов. ред.) та ін.]. Переяслав: ФОП Домбровська Я.М., 2022. С. 58-67 DOI: <https://doi.org/10.31470/2786-6327/2022/2/58-67>
3. Костюкевич О.М. Становлення сучасної системи освіти Індонезії. *Інноваційна педагогіка*. 2023. Вип. 60. С. 16-20. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/60.2>
4. Костюкевич О.М. Розвиток системи освіти в Індії. Стратегії та технології навчання молоді і дорослих: зб. наук. праць / наук. ред. О. І. Шапран. Переяслав (Київ. обл.): Домбровська Я. М., 2021. С. 68-73.
5. Костюкевич О.М. Особливості початкової освіти в Україні та зарубіжних країнах (на прикладі ОАЕ). Початкова освіта сьогодні: проблеми та перспективи вирішення: матеріали Всеукр. наук.-практ. інтерн.-конф., м. Переяслав, 31 травня 2021 р. Переяслав: ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди», 2021. С. 66-71.
6. Костюкевич О. Вплив covid-19 на систему вищої освіти України. *Сучасна освіта: стратегії та технології навчання*: зб. наук.праць / наук. ред. О. І. Шапран. Переяслав (Київ. обл.): Домбровська Я. М., 2022. С. 106-111

- 7. Педагогічна інноватика: термінологічний словник / авт. кол. за заг. ред. О. І. Шапран. Переяслав-Хмельницький (Київ. обл.): Домбровська Я. М., 2019. 384 с. С. 163; 168-169; 181-182.
- 8. Костюкевич О.М., Шапран О.І. Система вищої освіти Єгипту. Вища освіта різних країн світу: монографія / за наук. ред. О. І. Шапран. Переяслав (Київ. обл.): ФОП Домбровська Я. М., 2020. С. 417-426.

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи

Соціально-економічна спрямованість: підвищення продуктивності праці

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U113875

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шапран Ольга Іллівна
2. Olga I. Shapran

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7514-6632

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Університет Григорія Сковороди в Переяславі

Код за ЄДРПОУ: 04543387

Місцезнаходження: вул. Сухомлинського, буд. 30, Переяслав, Переяслав-Хмельницький р-н., 08401, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Терентьева Наталія Олександрівна
2. Natalia O. Terentieva

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3238-1608

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Код за ЄДРПОУ: 23623471

Місцезнаходження: вул. 68 Десантників, буд. 10, Миколаїв, Миколаївський р-н., 54003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жорова Ірина Ярославівна

2. Iryna Y. Zhorova

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4304-4962

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Комунальний вищий навчальний заклад "Херсонська академія неперервної освіти" Херсонської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 02139794

Місцезнаходження: вул. Покришева, 41, Херсон, 73034, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сергійчук Олена Миколаївна

2. Olena M. Serhiichuk

Кваліфікація: к. і. н., доц., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2008-1122

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Університет Григорія Сковороди в Переяславі

Код за ЄДРПОУ: 04543387

Місцезнаходження: вул. Сухомлинського, буд. 30, Переяслав, Переяслав-Хмельницький р-н., 08401, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мартинюк Анатолій Кирилович

2. Anatolii K. Martyniuk

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2553-8598

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Університет Григорія Сковороди в Переяславі

Код за ЄДРПОУ: 04543387

Місцезнаходження: вул. Сухомлинського, буд. 30, Переяслав, Переяслав-Хмельницький р-н., 08401, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Онищенко Наталія Петрівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Онищенко Наталія Петрівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Онищенко Н.П.

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна